

نگاهی به زندگی و خاطرات مرحوم آیت الله سید حسن سعادت مصطفوی

حکیم خراسانی در شهر هزار حکیم

۲

روایتی از تشرف جمعی از توان یابان ذهنی به حرم مطهر رضوی

میهمانی مهر و لبخند

با همان چهره‌های آشنای سرشار از مهر و لبخند از هزار کیلومتر دورتر آمدند تا مثل همه مشتاقان، دلشان را در هوای زیارت صحن و سرای امام ثامن الحجج(ع) صفا دهند.

چند روزی است که جمع ۳۳ نفره پسران توان یاب ذهنی اهل شهرستان بم در جوار بارگاه منور ثامن الحجج(ع) میهمان بنیاد فرهنگی رضوی هستند. حرکتی که در ادامه طرح «زائران مهر» بنیاد فرهنگی رضوی جهت تشرف گروه‌های کم برخوردار دانش‌آموزی انجام می‌شود.

طرح « زائران مهر» ، پیشینه‌اش برمی‌گردد به ۶ یا ۷ سال پیش ...

احسان محسنی‌زاده- عکاس رضوی

درباره سیاستمدار و واقف نامدار دوره صفویه و مدفون در حرم رضوی

گنجعلی خان و ارادتش به حضرت ثامن الحجج (علیه السلام)

می‌کند، مجاهدت‌ها و تلاش‌هایی است که برای برقراری امنیت شهر کرد. قدر مسلم آن است که گنجعلی‌خان به دفعات مهاجمان ازبک را از پیرامون مشهد عقب راند و امنیت و آسایش را برای زائران و مجاوران به همراه آورد.

گنجعلی‌خان، افزون بر برقراری امنیت و فعالیت‌های عمرانی، به ساخت مدارس علمیه هم علاقه فراوانی داشت. او در کرمان و مشهد، چند مدرسه بنا کرد. در سال‌های پایانی عمر، وی تصمیم به وقف تمام اموالش گرفت و بر اساس طوماری که از آن یاد کردیم، همه این اموال که ارزش بسیار بالایی داشت، وقف حرم رضوی و نیازهای آن شد. به همین دلیل، گنجعلی‌خان را از واقفان بزرگ آستان قدس رضوی می‌دانند. زنده‌یاد دکتر باستانی پاریزی در کتاب «گنجعلی‌خان»، ضمن بیان خدمات این واقف بزرگ، می‌نویسد: «گنجعلی‌خان تقریباً تمام راه‌هایی را که

نظامی‌اش، اهل عمران و آبادانی بود و به ساخت‌وساز بناهای عمومی، اهمیت فراوانی می‌داد؛ مجموعه بازار و حمام گنجعلی‌خان در کرمان، یادگاری از این ویژگی اخلاقی است.

■ **ارمغان امنیت برای مشهدالرضا(ع)**

یکی از برگ‌های زرین تاریخ زندگی گنجعلی‌خان، تلاش او برای برقراری امنیت در شمال شرقی ایران و بیرون راندن ازبکان از خطه خراسان است. اگر یادتان باشد، پیشتر خدمتتان عرض کردم ازبکان در این دوره، چگونه با سوءاستفاده از شرایط بحرانی ایران و هجوم عثمانی از غرب، به خراسان تاختند و فاجعه قتل‌عام سال ۹۹۷قمری را رقم زدند؛ فاجعه‌ای که در آن هزاران زائر و مجاور، توسط مهاجمان ازبک به قتل رسیدند، حرم مطهر رضوی غارت شد و در مشهد و اطراف آن، ویرانی بسیار پدید آمد. شاه عباس یکم،

در جنوب ایران به دریا ختم می‌شد، امنیت بخشید و تجارت در عهد او، در این مناطق رونق گرفت و به واسطه کوشش‌های عمرانی او اقتصاد شکوفا شد». آثار این فعالیت‌ها، فقط منحصر به مناطق جنوبی ایران نبود، همان‌طور که اشاره کردیم، تقریباً در تمام شرق ایران، چنین امنیتی برقرار بود و به‌ویژه، زائران حرم رضوی می‌توانستند بی‌واهمه برای زیارت حرم مطهر امام رضا(ع) به مشهد مقدس مشرف شوند.

پس از دفع حملات عثمانی‌ها، گنجعلی‌خان را با نیروهای وفادارش، برای سرکوب ازبکان به خراسان فرستاد. در همین لشکرکشی بود که سردار نامی صفوی، هرات را از دست مهاجمان نجات داد و پس از جنگی سخت و خونین، توانست آن‌ها را از نواحی اطراف مشهد دور کند و امنیت را به این منطقه باز گرداند. در واقع مهم‌ترین اقدام گنجعلی‌خان که نام او را در تاریخ مشهد مقدس و حرم رضوی ماندگار

استوری ، یک مستند از آب درآمده. مستندی مَشْتی. مشتاق، تا انتهایش را دنبال می‌کنم. اما وای از چند عکس آخر.قاب‌هایی که حالی‌ام کرد مادرپرها معلم‌اند. پرهام و پرنیان توی این تصاویرهم مشغولند. دارند توی دالان لوازم التحریر می‌چرخند ... کیف هم انتخاب آفرشان است... مادر بچه‌ها فقط توی عکس آخر که نمایی از شلوغی بازار است توضیحی مختصر می‌دهد راجع به کیف سوم. می‌نویسد: این هم کیف مهربانی ما. مبارک صاحبش.

عکس‌ها را بیشتر دوست دارم. تویشان همه چیز پیدا می‌شود. از جان مرغ تا دفتر و تراش و کیف و مدارنگی و پاک‌کن. شهریور خنک. فروشنده‌هایی که به بعضی قیمت‌ها درصدی تخفیف زده‌اند. پدری که نشسته روی زانوانش و با پسرش قفسه دفترچه‌ها را ورانداز می‌کند. یادش بخیر! نمی‌شود با این خانواده مغازه مغازه رفت و هوای درس و مدرسه نکرد. با پرنیان که کیف سفید-صورتی اسب شاخدار خریده و با پرهام که انتخابش یک کوله ساده آبی است.

رقیه توسلی | بلاگر محبوبم، سلسله استوری‌های متفاوتی گذاشته. بچه‌هایش را بُرده خرید لوازم التحریر. تصاویر و نوشته‌ها را دنبال می‌کنم و از تماشای حال خوب «پرهام و پرنیان» لذت می‌برم. نیمی از عکس‌ها برمی‌گردد به ذوق و شوق آن‌ها وقت مواجهه با تنوع اسباب. وقت پرسه و انتخاب و نشان دادن وسایل به هم. وقت درگوشی‌های بامزه شان. شلوغ بازی و کل‌کشان. بچه‌ها می‌روند کلاس دوم، دوقلویند.

هر چه جلوتر می‌روم، انرژی و رنگ و لعاب

نیمکت زندگی

کیف سوم

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۲۲۰ |

تکته‌ها/ آیت الله جاودان

با صلوات

نمازتان

قیمتی می‌شود

۲

گروه ۱۵۰ نفره «ابناء الرضا(ع)» به عتبات عالیات می‌روند

کاروان بزرگ دانش‌آموزی در

مسیر اربعین

۴

محمد رضا جباری در نشستی مطرح کرد

گونه‌شناسی شخصیت‌های

عاشورا؛ از ملحقین تا

عافیت‌طلبان

۳

نمایشگاه نسخه‌های خطی پزشکی

و داروسازی در موزه ملی ملک

۴

اربعین

برگزاری سلسله نشست‌های

«اربعین‌شناسی»

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، در آستانه اربعین حسینی سلسله نشست‌های «اربعین‌شناسی» را در قالب «مدرسه تاستانه اربعین» برگزار می‌کند.

این سلسله نشست‌ها در قالب چهار برنامه یک‌روزه برای تاریخ نهم شهریور(فردا) در دو نوبت صبح و عصر در تالار شیخ طوسی بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی تدارک دیده شده است. نخستین نشست به مدیریت حجت‌الاسلام و المسلمین حامد ملکوتی‌تبار، مدیر هیئت اندیشه‌ورز اسلام و ادیان و سخنرانی آیت‌الله مصباح عاملی مدیر حوزه علمیه خراسان و عبدالحمید طالبی رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با موضوع «اربعین از منظر تمدنی» برگزار می‌شود. نشست دوم نیز به مدیریت محمد حسین محمدپور پژوهشگر گروه ادیان و مذاهب بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی با محوریت «زیارت پیاده از نگاه ادیان و دین پژوهی» و سومین نشست با عنوان «اربعین و ظرفیت‌های فرهنگی آن» به مدیریت دکتر حسین مهربانی فر؛ استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه علوم اسلامی رضوی تدارک دیده شده است. چهارمین نشست نیز با موضوع «اربعین و پاسداشت آن در دنیای معاصر» و مدیریت حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسین بی‌ریایی؛ دبیر اجرایی فصلنامه اسلام، ادیان و ارتباطات میان فرهنگی برگزار می‌شود. آیین پایانی این سلسله نشست‌ها نیز با موضوع «اربعین و بررسی تأثیرات آن بر تداوم و تقویت جبهه مقاومت» با حضور آیت‌الله سیدابوالفضل طباطبایی اشکذری نماینده سابق رهبری در سوریه و مدیر مؤسسه جبل الصبر تدارک دیده شده است. علاقه‌مندان برای شرکت غیر حضوری در این نشست‌ها می‌توانند به لینک webinar.aqr.ir/bnd مراجعه کنند.

منبرمجازی

اربعین، مجلس ختم نفاق

حجت الاسلام حامد کاشانی | اربعینی

که امروز می‌بینید ربطی به آن اربعین اصلی تاریخی ندارد، خود این «اربعین» مستقلاً حرمت دارد... این چیزی که اکنون در حال اتفاق افتادن است مستقلاً... اصلاً فرض کنید هیچ سندی هم ندارد و هیچ مناسبتی هم نبود، برای آن اربعین تاریخی، نه مسئله این است که رأس مطهر امام ملحق شد یا نه؟ نه مسئله این است که اولین زیارت اربعین رخ داد، نه جابر موضوعیتی دارد، نه اصلاً اینکه اهل بیت سلام الله علیهم اجمعین به کربلا رسیده باشند موضوعیتی دارد، مسئله چیز دیگری است... عجیب است! چرا شما این روزها مدام مجلس می‌گیرید و می‌گویید از سفر اربعین جا مانده‌ام؟ هزار کیلومتر آن‌طرف‌تر است اما دل شما آنجاست...برای درک ماهیت تاریخی اربعین و تأثیرات آن باید ببینیم در آن زمان، دوران پس از پیامبر(ص) برای اهل بیت(ع)... برای جامعه چه اتفاقی افتاد... چه نفاقی حاکم شد بر جامعه... در آن ۵۰ سال تقریباً کسی کاری به اهل بیت (ع) نداشت. یا اهل بیت (ع) را دشمن می‌دانستند و یا امام نمی‌دانستند، بنابراین هر کسی از راه رسیده به حضرت سیدالشهدا(ع) عرض کرده است که به کوفه و کربلا نروید! درضمن پنج اتهام هم به حضرت زدند... وقتی که نفاق سنگین بشود این‌طور می‌شود، پنج اتهام هم به حضرت زدند که یکی از آن‌ها این بود که حضرت، علیه خلیفه (یزید ملعون) قیام کرده است! یکی از آن اتهام‌ها این است که حضرت سیدالشهدا (ع) با یزید ملعون بیعت نکرده‌اند، هر کدام از این اتهام‌ها هم مجازات اعدام دارد... همه هم آمدند و حضرت سیدالشهدا(ع) را نصیحت کردند! هیچ کسی از مردم هم ایشان را همراهی نکرد، حتی کسی از بنی هاشم همراهی نکرد! تمام این کسانی هم که با حضرت هستند خردسال و نوجوان هستند... البته غیر از فرزندان و برادران خود حضرت... حتی همه برادران حضرت یا همه فرزندان امام حسن مجتبی(ع) هم نیامدند، بیشتر بزرگ‌ترها نیامدند، فقط خدای متعال می‌داند که دشمن از نظر تبلیغاتی چه کرده بود، فقط خدا می‌داند که اهل بیت (ع) چقدر در آن ایام غربت کشیده‌اند، بزرگ‌ترهای بنی‌هاشم، آن‌هایی که سابقه جنگ صفین داشتند، هیچ کدام با حضرت سیدالشهدا(ع)همراه نشدند... بنابراین روز اربعین درواقع مجلس ختم نفاق است... پس از اربعین دیگر زیارت‌ها شروع شد و مدام رونق گرفت... از روز اربعین برای مدتی زیارت حضرت سیدالشهدا صلوات الله علیه آزاد شد، یعنی زیارت پسر پیغمبر آزاد شد و اتهامات از روی امام حسین(ع) برداشته شد... پرده نفاق دریده شد... .